

הכנות התוקע

כתב המהרי"ץ: כתוב של"ה החזקן צדיק לפשפש במעשו ולהפריש עצמו מכל דבר שמביא לידי טומאה ושילמוד טעם התקיעה. ומה טוב ומה נעים אם ילמוד ויבין סודות התקיעה כי הוא סרסרור בין ישראל לאביהם שכשימים לבטל הדין ולהמשיך הרחמים ובשעת התקיעה יכוין אל עקייה יצחק וכו' יעש"ב. ובס' העקייה האריך בזה בפרשת אמר וסיים וראוי לנו שנודרו חכלית הזירוז שיהיו אלה הש"ץ בתפלותינו והחזקן בתקיעותינו היוטר בקיאים שאפשר למצוא בתכונות התקיעות והבנת התפלות ובכוונות שהם מרווחות לשמים לשכך רוגנו הדין וראוי לכוין בתקיעות לזכור אותה עקייה אשר בה נהפק הדין לרחמים וכל אחד יעקוב עצמו כמו שעשה יצחק דהחם בהזמנה לחוד סגי וכו' עש"ב:

וכתב במשנה ברורה סימן צ"ח ס"ק א' בענייני חפלה:

ואל יכוין האדם בשמות ויהודים רק יתפלל כפשוטו להבין הדברים בכונת הלב אם לא מי שהוא בא בסוד ד' וידוע לכוין ביה בלבא ורעותה וڌחילו דאל"ה ח"ז מקלקל בזה הרבה עיין מ"א ^{אוצר החכמה} בשם הגנהר ובחשובת רשל"ל סימן צ"ח כתוב באורך והעד על הר"ש שאמר אחרי שלמד סתרי הקבלה שהוא מתפלל כתינוק בן יומו.

על כן הבאו כאן דברי המהרי"ץ בכוונה התקיעות כדי שיוכין עצמו החזקן עד כמה שידן מגיעה

וראיתו להוילך להעתיק הנה פשטוי כוונת התקיעות מזוהר שכחוב החמי ז"ל דף קכ"ג ז"ל: שורש השופר היא הבינה דבה חירו לכולא וישראל צרכיהם עתה ביום הדין לתקוע בשופר לעורר שופר העליון בגין להפוך הדין לרחמים ע"י התרועה לכך אמר הכתוב יום תרועה יהיה לכם ר"ל לכל ניתן ההתעוררות של מעלה שאתם תעוררו וזולת ההתעוררות שלכם לא יהיה שום התעוררות לעלה והכוונה בזה לפי שהבינה הוא סוד השופר מסתלקת לעלה ^{אוצר החכמה} ומסתירה את עצמה מהנין וללהשפייע אל הבנים שהם סוד ו"ק הבניין ואזו הגבורה פחד יצחק מתחערר לחתוך דין הקשה ואזו מכין את עצמו לדון את העולם על כן צרכיהם אנו אzo לחתערר למטה בשופר לחזור בתשובה שלימה שזהו סוד תשובה תשיב ה' ר"ל להשבה ה"א עליונה סוד בינויה על הבנים ו"ק הבניין וגם לתקוע בשופר לעורר אותה. ובסי' תשרת'ת התקעה ראשונה לעורר החסד מדת אברהם שהוא קול פשוט חסד ורחמים פשוטים והתעוררותו לתקן הכסא כסא של רחמים ופוקדין עליון ברחמים אב הרחמים ואם על בניים. ושברים הוא לשבר תוקף הדין שבגבוריה פחד יצחק ולהמיזגו במדת חסד לאברהם. ומתוועה הוא לעורר התפארת מדת רחמים הממזוג חסד ודין יחד כי אחר שנכנעו הגבורה שהוא דין, והחסד הולך וגובר צריך להם הכרעה והוא התפארת מדת יעקב להכריע בינהם להעמיד העולם בכוו רוחמים שהוא קוו הממזוג ובתרועה זו מתעטר התפארת בבחינתו העליונה בסוד הרעת הנזכר בזוהר ואזו הדין הוא כגוף באמצעות דהינו אברהם מצד ימין התקפארת יעקב הצד אחר ויצחק באמצעות ואזו החסד והרחמים מאירים לטפירות התחרונות והרצון מצוי בעולם ותקעה אחרונה הוא לעורר הרחמים בתהלה ובסוף. ותש"ת היא בכוונה אחרת כי בתקעה ראשונה מתעורר החסד ואנו ממשיכים אותו ממקומו העליון אל המלכות למתק הדין שבנה ושברים לשבר תוקף הדין של מלכות בית דין של מטה ולהמיזגו במדת החסד לאברהם ותקעה אחרונה אחר שנכנעו כחות הדין של מטה ע"י התגברות מדת אברהם בתוכה או בתקעה זו אחרונה עולה ההתעוררות אל התפארת יעקב להמשיך אותו מבחינתו העליונה למטה אל המלכות ואזו מדת הדין הרפה שבמלכות עומדת באמצעות במאצע בין חסד לתפארת ואזו פני הרחמים מאירים לעלה ולמטה ולכל צד כראוי. ותש"ת הוא ליישב אבות עליונים על מקומם כי אחר שטידרנו שני סדרים כל א' מתקעה שברים תרואה כדי להכנייע כה הגבורה לעלה וכח דין דמלוכותא למטה כנזכר אז אנו צרכים לסדר סידור שלישי

תר"ת שע"ז מתישבים מדות העליינים אל מכונם ולהיות פחד יצחק שמדרתו הגבורה כולל בין החסד והرحمות הנורומיים בסדר תקיעות אלו של תר"ת והגבורה עתה בסימן זה היא בסוד התروعה אשר היא יושבת עתה בין חסד לחרפה. וسبת התישבות זה לרמזו הגבורה עתה בתروعה שהוא הכנען דין הרפה כי איננה כגבורה כמתחלטה אחר שכבר נכנע תוקף דיניה בשני סימנים הראשונים ובכן ע"י התישבות זה מתחבר הבינה השופר הגדל אם על בנים ומוציא קול שהוא שפע וברכה בכל העולמות וכסאות הדין מושלכים מאין יושב עליהם ומתהפר הכל לדחמים זהו כוונת התקיעה מה שיכלתי קצר למתהילים בחכמה וזהן הדברים פשוטים דברי הזוהר פ' אמרו.

וכתיב בסידור "אוצר התפילות":

כוונת התקיעות הכלליות צריך לכון לקיים מ"ע שכותב בתורה יום תרועה יהיה לכם וצריך לכון שומע ומשמעיו וווציא בשפטיו לשם יהוד קודשא בריך הוא וכור' הריני מוכן ומומן לקיים מ"ע שצונו הבודא ית"ש לתקוע בשופר. השומע אומר לשמע קול שופר כמו שכותב בתורה יום תרועה יהיה לכם.

זה לשון ספר סדר היום: עניין שופר צריך רוחב שלל ונחת רוח לכון לכל העניינים הרמוניים בו. אבל כל אדם צריך לכון בעניין זה כשהוא שומע. תקיעה ראשונה יעלה על ליבו זכות אברהם אבינו ע"ה ובזכותו ירחם הקב"ה علينا להוציא לאור משפטינו. בשברים יעלה על ליבו זכות יצחק ע"ה שנעקד על גביה המזבח לדעתו ולרצונו. בתরועה יעלה על ליבו זכות דוד המלך ע"ה שעם היוות שהיא גדולה ואדריר לא הניח עבודה אלהיו בשלימות ועbero עליו כמה צרות ודרעות לקבל אותן באהבה וחיבבה להשלים את נפשו. תקיעה אחרונה יעלה על ליבו זכות יעקב ע"ה והם רחמים פשוטים, ונמצא הדין בין ב' מדות של רחמים כדי שהיא כבוש ביניהם ולא יהיה לו כת לקטרג. עכ"ל.

זכות אברהם	זכות יצחק	זכות דוד	תרועה	שבירים	תקיעה	תקיעה	זכות אברהם
תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה
אברהם	יצחק	דוד	תרועה	שבירים	תקיעה	תקיעה	אברהם
תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה
אברהם	יצחק	דוד	תרועה	שבירים	תקיעה	תקיעה	אברהם
תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה	תקיעה

תוספת עניינים לתקיעות

יש שנגנו אחר התפלה להשלים למאה קולות. ואחר כל המאה קולות יאמר תפלה זו (לקוחה מספר לשון חכמים לבן איש חי):

רבש"ע עשינו מה שציתנו במצב תקיעת שופר היום הזה. יהי"ר מלפניך ה' או"א שיהיו חשובים ומרוצים לפניך המאה קולות של השופר לשדר כחות הדין דשם אלהים בכח שם שדי מלא (שיין דלאת יו"ד). השיבנו אבינו לחוורתך וקורבנו מלכנו לעובdetך, והחזירנו בתשובה שלימה לפניך, כי אתה ה' הרוצה בתשובה וימינך פשוטה לקבל שבים. ויהי נעם וכו' יהיו לרצון וכו'.